

دانلود جزوه حقوق مدنی 7 با فرمت پی دی اف

[برای دانلود جزوه کامل اینجا کلیک کنید](#)

نمونه متن جزوه:

شکل شماره 3 بر مبنای یک بیع است. بیعی انجام شده و بایع می خواهد حواله دهد. اگر بیع باطل شود یعنی دین مینا اصلاً به وجود نیامده است. بنابراین حواله‌های که بر مبنای آن بوجود آمده نیز باطل است. بطلان عقد به زمان انعقاد عقد سرایت میکند. اگر عقد اصلی اقاله یا فسخ شود، با توجه به اینکه اثر فسخ یا اقاله نسبت به آتی است و اثر قهقهرایی ندارد، و دین مینا به موجب یک عقد صحیح به وجود آمده است هر چند بعداً از بین برود، عقد

33

حواله‌های که به تبع عقد اصلی فسخ شده منعقد شده صحیح خواهد بود. پس در صورت فسخ و یا اقاله عقد اصلی، عقد حواله صحیح خواهد بود.

پس اگر دین مینا باطل شود، حواله هم باطل است ولی اگر دین مینا فسخ یا اقاله شود، حواله صحیح و سر جای خود هست.

طبق قانون مدنی اگر فسخ یا اقاله صورت بگیرد، مشتری به بایع و بایع نسبت به مشتری (نسبت به همدیگر) حق رجوع خواهند داشت و در صورت انعقاد عقد حواله، پرداخت ها صحیح و اگر طرف ها طلب کار و بدهکار دیگری داشتند، به خود آنها مراجعه می کنند. ولی در صورتی که عقد بیع فسخ شود، مشتری و بایع به همدیگر مراجعه میکنند. این که هر یک از طرفین (مشتری و بایع) بتواند به شخص ثالث مراجعه کند مربوط به این موضوع نیست. چون حواله صحیح انجام شده است (دلیل وجود حق رجوع، ایفای ناروا است چون حواله صحیحاً پرداخت شده است).

در عقد حواله هم مانند عقد ضمان انتقال ذمه صورت می گیرد¹ (محیل بری الذمه و محال علیه اشتغال ذمه پیدا میکند) مگر این که حواله باطل یا فسخ یا اقاله شود.

عقد ضمان و عقد حواله وقتی محقق شوند در حکم پرداخت هستند. زیرا انتقال ذمه صورت می گیرد. انتخاب نوع دین با مدیون است. یعنی اگر مدیون دین های متفاوتی داشته باشد حق انتخاب اینکه کدام دین را حواله دهد با مدیون است. لزومی ندارد مبنای دیون یکسان باشند. قرائن نشان میدهند که مدیون کدام دین را حواله کرده است.

عقد کفالت¹

تعهد به احضار شخص ثالث را کفالت گویند. عقد کفالت هم مثل عقد ضمان و حواله یک عقد تبعی است. یعنی یک رابطه حقوقی اولیه وجود دارد و بر مبنای رابطه حقوقی اولیه یک عمل حقوقی هم منعقد می شود، که موضوع آن تعهد احضار شخص ثالث است.

1. ماده 733 قانون مدنی: پس از تحقق حواله، ذمه ی محیل از دینی که حواله داده بری و ذمه ی محال علیه مشغول می شود.

1. مواد 733 تا 751 قانون مدنی

در عقد ضمان و حواله یک دین مینا وجود دارد یا حداقل دینی هست که سبب آن ایجاد شده است. ولی در عقد کفالت رابطه حقوقی اولیه الزاماً موجود نیست. صرف ادعای وجود حقی می تواند مبنای انعقاد عقد کفالت باشد

(همین که یک شخص ادعای حقی از طرف مقابل را دارد، اقتضاء می کند تا عقد کفالت منعقد شود)¹.

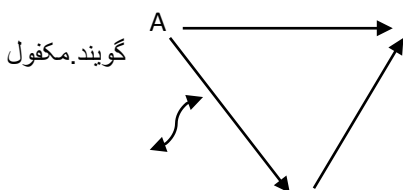
شخص A ادعایی از B دارد. لزوماً حقی ندارد (اثبات حق لازم نیست) و شخص ثالث C در برابر A تعهد میکند که هر وقت شخص A بخواهد شخص B را احضار کند.

عقد کفالت اصولاً سه طرف دارد. شخص B نسبت به خود عقد کفالت بین مدعی حق A و شخص ثالث نسبت به حق اصلی C، ثالث محسوب می شود. یعنی B نسبت به عقد کفالت به مانند عقد ضمان ثالث محسوب می شود.

پس رضایت و ارادهی شخص B برای انعقاد عقد کفالت لازم نیست¹.

بعد از انعقاد عقد کفالت متعهد را کفیل (C)، شخص ثالث را مکفول (B) و طرف دیگر را مکفول له (A) گویند.

کفیل C: شخصی که تعهد به احضار شخص ثالث می کند.

گویند. مکفول

B (مکفول) اسم مفعول (B: شخصی که قرار است احضار شود، مکفول

له A: شخصی که به نفع او قرار است احضار صورت گیرد، مکفول

له گویند عقد کفالت

C عقد کفالت جزء عقود مسامحه ای است و علم اجمالی در آن شرط است.

اقاله و فسخ در عقد کفالت

عقد کفالت جز عقودی است که از یک طرف لازم و از

1. ماده 731 قانون مدنی: در صحت کفالت، علم کفیل به ثبوت حقی بر عهده ی مکفول، شرط نیست بلکه دعوی حق از طرف مکفول له کافی است اگر چه مکفول منکر آن باشد.

1. ماده 735 قانون مدنی: کفالت به رضای کفیل و مکفول له واقع می شود.

31

یک طرف جایز است. بنابراین اقاله در آن موضوعیت ندارد. قانون گذار برای حق فسخ محدودیتی قائل نشده است.

از جانب شخص مکفول له عقد کفالت یک عقد جایز محسوب است و می تواند رجوع کند. ولی از جانب شخص کفیل یک عقد لازم است. حق مراجعه به غیر از موارد مصرح قانونی برای کفیل وجود ندارد.

تعدد کفیل

در عقد کفالت (مثل عقد ضمان) ممکن است تراسی و دور کفیل باشد. یعنی ممکن است برای کفیل هم کفیل تعیین شود¹. منتها هر کفیلی فقط تعهد به احضار مکفول خود را دارد. یعنی از شخص کفیل سوم نمیتوان تعهد احضار شخص اول را خواست. تعدد کفیل می تواند به صورت عرضی یا طولی باشد.

تعدد کفیل به صورت عرضی

در کفیل عرضی با احضار مکفول توسط هر یک از کفیل ها تعهد از بقیه کفیل ها ساقط می شود.

تعدد کفیل به صورت طولی

اگر تعدد کفیل ها به صورت طولی باشد، هر یک حق مراجعه به مکفول ماقبل خود دارد. در این صورت اگر یکی از کفیل ها بری شود، کفیل های بعدی هم بری خواهند شد. در این صورت کفیل های دورتر بری میشوند کفیل های نزدیک به مکفول اصلی بری نخواهند شد. هر یک از این کفیل ها میتواند مکفول اولیه را احضار کند و در صورت احضار کفیل اولیه، تمامی کفیل ها بری خواهند شد.